

**ỦY BAN NHÂN DÂN
XÃ TỨC TRANH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: /UBND-TY

Tức Tranh, ngày 17 tháng 5 năm 2023

V/v chủ động phòng, chống thiên tai,
nắng nóng, dịch bệnh cho đàn gia súc,
gia cầm, thủy sản.

Kính gửi: Các ông, bà Trưởng xóm trên địa bàn xã Tức Tranh.

Thực hiện Công văn số 212/NNPTNT ngày 16/5/2024 của UBND huyện Phú Lương về việc chủ động phòng, chống, thiên tai, nắng nóng, dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm, thủy sản.

Để chủ động phòng, chống nắng nóng, dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm, thủy sản và hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại đối với ngành chăn nuôi trên địa bàn xã. UBND xã Tức Tranh yêu cầu các ông, bà Trưởng xóm, các ban ngành đoàn thể nghiêm túc thực hiện các nội dung sau:

1. Tuyên truyền, hướng dẫn các cơ sở chăn nuôi gia súc, gia cầm, thủy sản cập nhật dự báo thời tiết, chủ động thực hiện phòng chống nắng nóng và kỹ thuật chăn nuôi an toàn sinh học ngay từ đầu mùa như: vệ sinh chuồng trại sạch sẽ, thường xuyên thu gom, vận chuyển phân và các chất thải ra khỏi khu vực chăn nuôi, xử lý chất thải an toàn trước khi đưa ra môi trường, giảm mật độ nuôi, giãn thời gian các lứa nuôi, tăng cường che chắn làm mát và đảm bảo độ thông thoáng chuồng nuôi, cung cấp thức ăn, nước uống đủ chất và lượng... Hướng dẫn người nuôi thủy sản thực hiện tốt các giải pháp kỹ thuật ứng phó với nắng nóng, hạn hán và biến động bất thường của thời tiết, ổn định môi trường ao nuôi, nâng cao sức đề kháng cho thủy sản nuôi. Đặc biệt chú ý về khẩu phần ăn, chế độ cho ăn phù hợp; thường xuyên quan sát diễn biến của môi trường và thủy sản nuôi, nhất là vào sáng sớm và chiều tối; tổ chức khơi thông dòng chảy các công trình thủy lợi nhằm đảm bảo đủ nước cho hoạt động nuôi trồng thủy sản.

(Có hướng dẫn một số biện pháp phòng, chống nắng nóng, dịch bệnh cho gia súc, gia cầm, thủy sản kèm theo).

2. Thực hiện tổng vệ sinh, tiêu độc, khử trùng khu vực chăn nuôi, đường làng, ngõ xóm, điểm buôn bán, giết mổ gia súc, gia cầm; rà soát, tiêm phòng bổ sung đầy đủ các loại vắc xin phòng bệnh cho đàn vật nuôi theo quy định. Đặc biệt thường xuyên giám sát chặt chẽ dịch tễ tại các ổ dịch cũ, các khu vực có nguy cơ phát dịch cao để chủ động phòng chống dịch bệnh, nhất là bệnh Dịch tả lợn Châu Phi, Tai xanh ở lợn, Lở mồm long móng gia súc, Viêm da nổi cục ở trâu, bò, Cúm gia cầm, Đại chó...

3. Chủ động thực hiện phương án phòng, chống nắng nóng, dịch bệnh cho đàn vật nuôi; có phương án di chuyển đàn gia súc, gia cầm ra khỏi vùng có nguy cơ lũ quét, vùng bị ngập úng kéo dài; gia cố chuồng trại chắc chắn; dự trữ thức ăn, nước uống, thuốc thú y để phòng khi thiên tai, dịch bệnh xảy ra.

4. Thực hiện kiểm tra, giám sát đến tận cơ sở đối với việc triển khai, thực hiện các biện pháp phòng, chống thiên tai, nắng nóng, dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm, thủy sản trên địa bàn.

Trên đây là một số nội dung cần thực hiện để phòng, chống thiên tai, nắng nóng, dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm, thủy sản của UBND xã Tức Tranh. Đề nghị ông, bà Trưởng xóm, các ban ngành liên quan nghiêm túc thực./.

Nơi nhận:

- 19 ông, bà Trưởng xóm;
- Lưu: VP.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Hoàng Ngọc Danh

HƯỚNG DẪN

Một số biện pháp phòng, chống nắng nóng, dịch bệnh cho gia súc, gia cầm, thủy sản nuôi trên địa bàn huyện Phú Lương

*(Kèm theo công văn số 177/NNPTNT ngày 19/5/2023 của
Phòng Nông nghiệp và PTNT)*

Mùa hè, thời tiết nắng nóng, oi bức gây nhiều bất lợi cho chăn nuôi. Vật nuôi giảm ăn, uống nhiều nước, sức sản xuất giảm, sức đề kháng giảm và dễ mắc các bệnh như bệnh Dịch tả lợn Châu phi, tai xanh ở lợn, E.coli, phó thương hàn, tụ huyết trùng, Viêm da nổi cục ở trâu, bò, các bệnh ký sinh trùng đường máu... Đối với gia súc chăn thả ngoài đồng trong thời tiết nắng nóng dễ bị cảm nắng có thể gây chết gia súc nếu không có biện pháp phòng chống tích cực. Đối với thủy sản là động vật biến nhiệt, thân nhiệt của cá, tôm thay đổi theo nhiệt độ nước, khi nhiệt độ nước tăng cao, chênh lệch nhiệt độ trong ngày lớn, cơ thể chưa kịp phản ứng, thích nghi rất dễ bị stress, phát sinh dịch bệnh, thậm chí chết do sốc nhiệt, có thể gây chết hàng loạt.

Để phòng chống nắng nóng, dịch bệnh cho vật nuôi trong mùa hè người chăn nuôi cần thực hiện tốt các biện pháp sau:

I. Phòng, chống nắng nóng, dịch bệnh cho gia súc, gia cầm

1. Chuồng trại

* Xây dựng chuồng trại:

- Vị trí xây dựng: Chọn nơi cao ráo, chuồng cao hơn mặt đất xung quanh 30-40cm, có thể là dưới bóng của tán cây to hoặc trồng cây xung quanh chuồng.

- Hướng chuồng: Hướng Đông - Nam là tốt nhất; không nên để ánh nắng chiếu trực tiếp vào chuồng;

- Mái: Nên lợp bằng mái ngói, fibro xi măng hoặc mái lá, thiết kế mái chuồng để lưu thông không khí tốt hơn. Mái hiên cách mặt đất tối thiểu 2m.

- Nền chuồng: Có độ dốc 1-2% để tránh đọng nước.

- Có hố chứa phân (để giảm sức nóng do phân bốc lên).

* Các biện pháp làm mát chuồng trại:

- Có rèm che xung quanh để những ngày nắng nóng mở lên nhằm thoát nhiệt.

- Có hệ thống cửa để thông gió, nếu có điều kiện nên bố trí quạt thông gió, hệ thống phun sương.

- Trồng cây xanh xung quanh khu vực chuồng nuôi tạo bóng mát.

2. Công tác vệ sinh thú y

- Tăng cường vệ sinh tẩy uế chuồng trại và các dụng cụ chăn nuôi.

- Đảm bảo chuồng nuôi luôn sạch sẽ, khô ráo, cống rãnh không đọng phân, nước thải nhằm hạn chế phát sinh ruồi, muỗi, và các sinh vật gây bệnh khác.

- Định kỳ 2-3 lần/tuần phun thuốc sát trùng chuồng trại và khu vực xung quanh.

- Tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin cho vật nuôi; tẩy giun sán cho vật nuôi; diệt chuột, bọ xung quanh chuồng trại.

- Thường xuyên kiểm tra, theo dõi phát hiện sớm các gia súc ốm, bị bệnh để cách ly, điều trị, xử lý kịp thời tránh lây lan dịch bệnh.

3. Chăm sóc nuôi dưỡng, quản lý khai thác vật nuôi

- Giảm mật độ nuôi nhốt vật nuôi trong mùa hè, khi thời tiết nắng nóng.

- Luôn cung cấp đủ nước sạch và mát (lưu ý một số trại chăn nuôi dùng đường ống dẫn nước PVC đi ngoài trời trong thời tiết nắng nóng nhiệt độ nước trong đường ống có thể lên đến 40- 45⁰C). Lượng nước tiêu thụ mùa hè đối với vật nuôi thường gấp 2,5 – 3,0 lần so với lượng thức ăn, người chăn nuôi cần tìm cách cung cấp đủ nước cho vật nuôi trong thời tiết nắng nóng.

- Cho vật nuôi ăn vào lúc sáng sớm và chiều mát, không cho ăn vào buổi trưa (tối có thể bật thêm đèn để kích thích vật nuôi ăn thêm).

a. Đối với gia cầm

- Tăng số lượng máng uống, cung cấp đủ nước mát và sạch cho gia cầm uống giúp giảm được nhiệt độ cơ thể. Quay gia cầm vào những khu vực có bóng mát, tại khu vực này nên bố trí thêm máng ăn máng uống để gà, vịt có thể ăn đủ thức ăn và nước uống (tránh ảnh hưởng đến năng suất chăn nuôi). Một số trại chăn nuôi vịt tại khu vực cho ăn được tráng bằng xi măng, khi nắng nóng vịt nền xi măng bị nóng bỏng chân nên vịt ít lên khu vực này để ăn thức ăn. Giải pháp là phun nước ướt nền khu vực cho ăn, có biện pháp tạo bóng râm tại khu vực này.

- Cho gia cầm ăn thức ăn chất lượng tốt, đảm bảo không thiu mốc, không chứa độc tố. Bố trí khẩu phần ăn giàu năng lượng bằng những thực phẩm giàu chất béo thay cho tinh bột là một cách để hạn chế sản sinh nhiệt vì sự giải phóng nhiệt từ tiêu hóa và trao đổi chất của tinh bột cao hơn xấp xỉ 30% so với chất béo. Đối với chăn nuôi gà thịt và gà đẻ, người chăn nuôi có thể làm ẩm cám để kích thích gà ăn thêm.

- Đối với gia cầm đẻ trứng nên cho ăn bổ sung thêm Calcium và Phosphorium vào lúc 4-5 giờ chiều, giúp tăng lượng canxi tiêu thụ. Tránh nuôi quá béo bằng cách giảm bớt năng lượng trong khẩu phần, cho ăn thêm rau xanh, cho ăn cám chất lượng tốt.

- Cho gia cầm uống các loại vitamin và các chất điện giải như B-complex, vitamin C... bằng cách pha vào nước uống nhằm tăng cường sức đề kháng. Bổ sung thêm vitamin A,D,E cho gia cầm đẻ.

- Trộn hoặc pha nước uống Probiotic định kỳ 2 - 3 ngày/tuần.

- Hạn chế thả vịt ra đồng trong thời tiết nắng nóng kéo dài.

- Hạn chế vận chuyển gia cầm khi trời nắng nóng, nếu phải vận chuyển đi xa thì cần có dụng cụ chuyên dụng và mật độ hợp lý, đồng thời thường xuyên dừng nghỉ cho gia cầm ăn và uống nước.

b. Đối với gia súc

- Đảm bảo thường xuyên có đủ nước mát cho gia súc uống. Tăng số máng ăn, máng uống trong chuồng cho vật nuôi không phải chen chúc khi ăn, uống.

- Mùa nắng nóng nên tắm cho gia súc 2 - 3 lần/ngày để làm giảm nhiệt cho cơ thể. Với gia súc nuôi trong chuồng kín thực hiện các biện pháp: chạy dàn mát, chạy quạt, phun sương, nhỏ giọt... đảm bảo nhiệt độ phù hợp. Nếu nhiệt độ trong chuồng không giảm được đến mức phù hợp cần thực hiện tắm cho gia súc.

- Những đợt nắng nóng kéo dài, thực hiện chế độ chuyển bữa ăn, thức ăn tinh, thức ăn hỗn hợp thường cho ăn vào ban ngày chuyển sang cho ăn vào lúc sáng sớm hoặc chiều mát trong ngày, tránh cho ăn vào giờ cao điểm nắng nóng.

- Về thức ăn, tăng cường thức ăn xanh như rau cỏ tươi, củ, quả và các loại vitamin..., tăng cường chất đạm, giảm tinh bột, mỡ, đường trong khẩu phần. Đảm bảo cho gia súc ăn đủ thức ăn thô xanh (trâu, bò từ 15 - 35kg/con/ngày) và bổ sung thức ăn tinh (1 - 2,5kg/con/ngày). Bổ sung điện giải, muối ăn, B-Complex vào thức ăn để giải nhiệt.

- Thời gian chăn thả gia súc: Những ngày trời nắng nóng tránh chăn thả vào thời gian nóng cao điểm (10h sáng đến 16 giờ chiều). Nếu nhiệt độ ngoài trời quá cao, nắng gắt nên nhốt gia súc và cho ăn tại chuồng, hoặc buộc ở những nơi có cây xanh bóng mát. Tránh tình trạng gia súc chăn thả trời nắng gắt rồi cho tắm nước sông, suối... dễ gây cảm nắng, nóng dẫn đến tình trạng chết đột tử.

- Không để gia súc làm việc nặng hay làm việc quá lâu trong điều kiện thời tiết nắng nóng. Đối với trâu, bò cày: buổi sáng đi làm sớm về sớm và buổi chiều đi làm muộn về muộn.

II. Chống nóng, phòng bệnh cho động vật thủy sản nuôi

1. Chống nóng cho ao nuôi

- Bố trí ao nuôi có điều kiện tốt nhất, bổ sung nước thường xuyên cho ao nuôi, đảm bảo độ sâu và chất lượng nước. Với ao nuôi cá thịt luôn đảm bảo mực nước ao nuôi sâu từ 1,5-2m. Tận dụng mọi điều kiện để dự trữ nước cung cấp đầy đủ cho các ao trong quá trình sản xuất. Đối với nuôi cá lồng trong hồ chứa, khi nước hồ cạn phải tiến hành di chuyển lồng đến nơi nước sạch, có độ sâu trên 4m.

- Tạo vùng mát cho cá bằng cách quây khoảng 1/3 diện tích ao để thả bèo tây, bèo hoa dâu hoặc rau muống...; có thể làm mái che bằng lưới đen để giảm ánh nắng chiếu trực tiếp xuống ao nuôi.

2. Thực hiện phòng, chống dịch bệnh cho động vật thủy sản nuôi

* Tăng cường sức đề kháng cho cá:

- Cho cá ăn đầy đủ cả chất và lượng, nên cho ăn vào sáng sớm và chiều mát. Vào những ngày nắng nóng trên 35⁰C cần giảm lượng thức ăn còn khoảng 60-70% ngày thường, tránh để thức ăn thừa làm ô nhiễm môi trường nuôi. Cần bổ sung vitamin C hoặc vitamin tổng hợp vào thức ăn cho cá với lượng khoảng 3-5g/kg thức ăn để tăng cường sức đề kháng cho cá.

- Duy trì mật độ nuôi hợp lý, không nên nuôi quá dày.

- Thao tác đánh bắt, vận chuyển nhẹ nhàng, tránh xây xát cho cá. Không nên đánh bắt, vận chuyển và thả giống trong những ngày trời nắng nóng.

* Đảm bảo môi trường nuôi tốt:

- Định kỳ 15-30 ngày/ lần dùng vôi bột hòa nước té đều khắp mặt ao với lượng 1-2kg/100m³ nước ao.

- Khi ao bị ô nhiễm có thể sử dụng các loại hóa chất xử lý môi trường như TCCA, Iodine,... hoặc dùng chế phẩm sinh học làm sạch nước ao, tạo môi trường tốt cho cá phát triển.

- Thay nước định kỳ 2 tuần/lần, mỗi lần thay 1/4-1/3 lượng nước ao nuôi, không để nước ao nuôi bị ô nhiễm.

- Rắc vôi xung quanh bờ ao trước và sau khi trời mưa.

- Dọn sạch cỏ rác, diệt trừ địch hại và vật chủ trung gian gây bệnh. Vớt bỏ thức ăn thừa, tiêu độc nơi cá đến ăn.

- Đối với nuôi lồng: Vệ sinh lồng bè thường xuyên, đảm bảo lồng nuôi thông thoáng, sạch sẽ để nước trong và ngoài lồng được lưu thông. Kiểm tra, tu sửa lại những nơi xung yếu bảo đảm lồng vững chắc, di chuyển lồng về nơi râm mát có độ sâu mực nước hồ trên 4m. Nếu không di chuyển được cần hạ thấp lồng xuống, đảm bảo độ sâu của lồng luôn ở mức 2,5 - 3m.

* Tiêu diệt mầm bệnh trong khu vực nuôi:

- Sử dụng vôi bột hoặc TCCA để khử trùng nước ao định kỳ theo hướng dẫn của nhà sản xuất. Thường xuyên dùng vôi nung hoặc TCCA treo 2-3 túi xung quanh chỗ cho ăn trong ao hoặc ở các góc lồng nuôi để tăng khả năng phòng bệnh.

- Thức ăn là động vật phải còn tươi và được rửa sạch. Tốt nhất là nấu chín trước khi cho cá ăn.

- Phân hữu cơ cần ủ hoai bằng vôi trước khi bón cho ao. Tuyệt đối không đưa phân chưa qua xử lý xuống ao, hồ.

- Thường xuyên kiểm tra ao, lồng nuôi, đặc biệt là những ngày nắng nóng oi bức hoặc mưa lớn, thời tiết bất thường để có biện pháp xử lý kịp thời, tránh bùng phát, lây lan dịch bệnh. Khi cá đã đạt cỡ thương phẩm cần chủ động thu hoạch để giảm mật độ nuôi.